

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 6 Ιουνίου 2023
(OR. en)

9367/23

Διοργανικός φάκελος:
2023/0161 (NLE)

ECOFIN 435
FIN 528
UEM 99

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Θέμα: ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης, της 29ης Οκτωβρίου 2021, σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Εσθονίας

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

**για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 29ης Οκτωβρίου 2021
για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Εσθονίας**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας¹ και ιδίως το άρθρο 20 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

¹ ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Μετά την υποβολή του εθνικού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας («ΣΑΑ») από την Εσθονία στις 18 Ιουνίου 2021, η Επιτροπή πρότεινε στο Συμβούλιο τη θετική αξιολόγησή του. Στις 29 Οκτωβρίου 2021, το Συμβούλιο ενέκρινε τη θετική αξιολόγηση με εκτελεστική απόφαση («η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου» 2021)¹.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά κάθε κράτους μέλους για μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη θα πρέπει να επικαιροποιείται έως τις 30 Ιουνίου 2022 σύμφωνα με τη μεθοδολογία που προβλέπεται σε αυτόν. Στις 30 Ιουνίου 2022 η Επιτροπή υπέβαλε τα αποτελέσματα της εν λόγω επικαιροποίησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- (3) Στις 9 Μαρτίου 2023 η Εσθονία υπέβαλε στην Επιτροπή τροποποιημένο εθνικό ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου κεφαλαίου για το REPowerEU σύμφωνα με το άρθρο 21γ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.
- (4) Το τροποποιημένο ΣΑΑ λαμβάνει επίσης υπόψη την επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και περιλαμβάνει αιτιολογημένο αίτημα προς την Επιτροπή για τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 2021 σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, σύμφωνα με το οποίο το ΣΑΑ δεν είναι πλέον εν μέρει εφικτό λόγω αντικειμενικών περιστάσεων. Οι τροποποιήσεις του ΣΑΑ που υπέβαλε η Εσθονία αφορούν 22 μέτρα.

¹ Βλ. έγγραφα ST 12532/21 INIT και ST 12532/21 ADD 1 στον ιστότοπο <http://register.consilium.europa.eu>.

- (5) Στις 12 Ιουλίου 2022 το Συμβούλιο απηύθυνε συστάσεις προς την Εσθονία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Ειδικότερα, το Συμβούλιο συνέστησε στην Εσθονία να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις της για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, μεταξύ άλλων με τη χρήση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 (ο «μηχανισμός»), του REPowerEU και άλλων ταμείων της ΕΕ. Το Συμβούλιο τής συνέστησε επίσης να ενισχύσει την κοινωνική προστασία, μεταξύ άλλων με την επέκταση της κάλυψης των παροχών ανεργίας, ειδικότερα σε άτομα που απασχολούνται για μικρές χρονικές περιόδους και σε άτυπες μορφές εργασίας. Της συνέστησε επίσης να βελτιώσει την οικονομική προσιτότητα και την ποιότητα της μακροχρόνιας περίθαλψης, ειδικότερα με τη διασφάλιση της βιώσιμης χρηματοδότησής της και την ενσωμάτωση των υπηρεσιών υγείας και των κοινωνικών υπηρεσιών. Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε στην Εσθονία να μειώσει τη συνολική εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και να διαφοροποιήσει τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων επιταχύνοντας την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, μεταξύ άλλων μέσω του περαιτέρω εξορθολογισμού των διαδικασιών αδειοδότησης, της διασφάλισης επαρκούς δυναμικότητας των διασυνδέσεων και της ενίσχυσης του εγχώριου δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας. Το Συμβούλιο συνέστησε στην Εσθονία να αυξήσει την ενεργειακή της αποδοτικότητα, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτιρίων, προκειμένου να μειώσει την κατανάλωση ενέργειας. Επιπλέον, το Συμβούλιο κάλεσε την Εσθονία να εντείνει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της βιωσιμότητας του συστήματος μεταφορών, μεταξύ άλλων μέσω της ηλεκτροδότησης του σιδηροδρομικού δικτύου και της αύξησης των κινήτρων για την ενθάρρυνση βιώσιμων και λιγότερο ρυπογόνων μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της ανανέωσης του αποθέματος οδικών οχημάτων. Αφού αξιολόγησε την πρόοδο της εφαρμογής των εν λόγω ειδικών ανά χώρα συστάσεων για τα έτη 2019, 2020 και 2021 κατά τον χρόνο υποβολής του τροποποιημένου εθνικού ΣΑΑ, η Επιτροπή θεωρεί ότι σημειώθηκε κάποια πρόοδος όσον αφορά τη σύσταση για την ενίσχυση της κοινωνικής προστασίας. Όσον αφορά την εφαρμογή της σύστασης για μείωση της συνολικής εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα έχει επιτευχθεί περιορισμένη πρόοδος.

- (6) Για την υποβολή του τροποποιημένου ΣΑΑ ακολουθήθηκε διαδικασία διαβούλευσης, η οποία διενεργήθηκε σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο, με τη συμμετοχή τοπικών και περιφερειακών αρχών, κοινωνικών εταίρων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, οργανώσεων νεολαίας και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών. Η σύνοψη των διαβουλεύσεων υποβλήθηκε μαζί με το τροποποιημένο εθνικό ΣΑΑ. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του τροποποιημένου ΣΑΑ, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης που καθορίζονται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού.

Επικαιροποιήσεις βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241

- (7) Το τροποποιημένο ΣΑΑ που υπέβαλε η Εσθονία καταργεί τρία μέτρα ώστε να ληφθεί υπόψη η επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά. Η Εσθονία εξήγησε ότι, επειδή η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για την Εσθονία μειώθηκε από 969 299 213 EUR¹ σε 863 271 631 EUR², δεν είναι πλέον δυνατή η χρηματοδότηση όλων των μέτρων του αρχικού ΣΑΑ της Εσθονίας. Η Εσθονία εξήγησε ότι ορισμένα μέτρα θα πρέπει να καταργηθούν λόγω της μείωσης της χρηματοδότησης και λαμβανομένων υπόψη των αυξήσεων του κόστους και των διαταραχών στην αλυσίδα εφοδιασμού που επηρεάζουν την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων.

¹ Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη χρηματοδοτική κατανομή μετά την αφαίρεση του αναλογικού μεριδίου της Εσθονίας στις δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του άρθρου 11 του εν λόγω κανονισμού.

² Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη χρηματοδοτική κατανομή μετά την αφαίρεση του αναλογικού μεριδίου της Εσθονίας στις δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του άρθρου 11 του εν λόγω κανονισμού.

- (8) Το τροποποιημένο ΣΑΑ δεν περιλαμβάνει πλέον ορισμένα μέτρα στο πλαίσιο της συνιστώσας 5 (βιώσιμες μεταφορές) και της συνιστώσας 6 (υγειονομική περίθαλψη και κοινωνική προστασία). Αυτό αφορά το μέτρο 5.2 (Επένδυση: Κατασκευή τμήματος της σιδηροδρομικής γραμμής Tallinn-Rohuküla προς δυσμάς, το μέτρο 5.3 (Επένδυση: Κατασκευή του πολυτροπικού σιδηροδρομικού τερματικού σταθμού της Βαλτικής στο Ταλίν) και το μέτρο 6.5 (Επένδυση: Ανάπτυξη ικανοτήτων για ιατρικά ελικόπτερα πολλαπλών χρήσεων). Το μέτρο 5.2 συνίσταται στην κατασκευή τμήματος της σιδηροδρομικής γραμμής Tallinn-Rohuküla προς δυσμάς. Το μέτρο 5.3 συνίσταται στην κατασκευή του πολυτροπικού σιδηροδρομικού τερματικού σταθμού της Βαλτικής στο Ταλίν, ενός έργου υποδομής σιδηροδρομικών μεταφορών σε αναξιοποίητη περιοχή που αποτελεί μέρος του διαδρόμου Βόρειας Θάλασσας – Βαλτικής Θάλασσας των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών (ΔΕΔ-M). Το μέτρο 6.5 συνίσταται στην αγορά δύο πολυλειτουργικών ιατρικών ελικοπτέρων, συμπεριλαμβανομένου βοηθητικού εξοπλισμού, προμηθειών συντήρησης και αρχικής εκπαίδευσης του προσωπικού που απαιτείται για τη λειτουργία των ελικοπτέρων, καθώς και στην κατασκευή βάσεων και τόπων προσγείωσης σε ιατρικά κέντρα έκτακτης ανάγκης. Ως εκ τούτου, η περιγραφή των εν λόγω μέτρων και των σχετικών οροσήμων και στόχων θα πρέπει να διαγραφεί από την εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 2021.

Τροποποιήσεις βάσει του άρθρου 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241

- (9) Οι τροποποιήσεις του ΣΑΑ που υπέβαλε η Εσθονία λόγω αντικειμενικών περιστάσεων αφορούν 19 μέτρα.

- (10) Η Εσθονία εξήγησε ότι δύο μέτρα δεν είναι πλέον εφικτά λόγω των επιπτώσεων της ρωσικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας. Λόγω της επίθεσης, αποφασίστηκε η προσθήκη (υπόγειου) καταφυγίου στο νοσοκομείο που είχε προγραμματιστεί να κατασκευαστεί στο πλαίσιο του μέτρου 6.2 (Επένδυση: Ίδρυση του ιατρικού κέντρου της Βόρειας Εσθονίας). Η εν λόγω προσθήκη στην κατασκευή θα αυξήσει περαιτέρω το κόστος, επιπλέον εκείνων που προκύπτουν από τον υψηλό πληθωρισμό και τις διαταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού, και θα καθυστερήσει τις κατασκευαστικές εργασίες μετά το 2026. Αυτό συνεπάγεται επίσης την κατάργηση της πρόβλεψης ίδρυσης του ιατρικού κέντρου της Βόρειας Εσθονίας. Αυτό αφορά, αντίστοιχα, ορόσημα και στόχους με αύξοντες αριθμούς 99 έως 105 του μέτρου 6.2 (Επένδυση: Ίδρυση του ιατρικού κέντρου της Βόρειας Εσθονίας). Επιπλέον, η Εσθονία εξήγησε ότι η ονομασία του ορόσημου με αύξοντα αριθμό 94 του μέτρου 6.1 (Μεταρρύθμιση: Συνολική αλλαγή στην οργάνωση της υγειονομικής περίθαλψης στην Εσθονία), στο πλαίσιο της συνιστώσας 6 (Υγειονομική περίθαλψη και κοινωνική προστασία), έπρεπε να τροποποιηθεί διότι, με την κατάργηση της πρόβλεψης ίδρυσης του ιατρικού κέντρου της Βόρειας Εσθονίας, δεν ήταν πλέον αναγκαίο να τροποποιηθεί η σχετική νομοθεσία ώστε να συμπεριληφθεί το κέντρο στον κατάλογο των νοσοκομείων. Επιπλέον, η Εσθονία εξήγησε επίσης ότι δεν είναι εφικτό να πραγματοποιηθούν όλα τα στοιχεία του ορόσημου με αύξοντα αριθμό 96 του ίδιου μέτρου 6.1 (Μεταρρύθμιση: Συνολική αλλαγή στην οργάνωση της υγειονομικής περίθαλψης στην Εσθονία), στο πλαίσιο της συνιστώσας 6 (Υγειονομική περίθαλψη και κοινωνική προστασία), εντός του ενδεικτικού χρονοδιαγράμματος. Η καθυστέρηση οφείλεται στην ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στο νομοθετικό έργο και καθοδήγηση στους νοσηλευτές που παρείχαν στήριξη σε πρόσφυγες από την Ουκρανία και αφορά μόνο τη θέσπιση νέου συστήματος αποζημίωσης για νοσηλευτές.

Οι τροποποιήσεις του συστήματος αποζημίωσης για τους ιατρούς και τους φαρμακοποιούς δεν επηρεάζονται από αυτήν την καθυστέρηση. Ως εκ τούτου, το ορόσημο με αύξοντα αριθμό 96 χωρίστηκε σε δύο ορόσημα και η θέσπιση του συστήματος αποζημίωσης για νοσηλευτές αναβλήθηκε για το δεύτερο τρίμηνο του 2024. Σε αυτήν τη βάση, η Εσθονία έχει ζητήσει να τροποποιηθούν δύο ορόσημα στο μέτρο 6.1 και να καταργηθούν τα προαναφερθέντα ορόσημα και οι στόχοι του μέτρου 6.2. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (11) Η Εσθονία εξήγησε ότι τρία μέτρα δεν είναι πλέον εφικτά με το κόστος που εκτιμήθηκε στο αρχικό ΣΑΑ, διότι ο υψηλός πληθωρισμός και οι διαταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού έχουν αυξήσει σημαντικά το εκτιμώμενο κόστος των μέτρων. Ο πληθωρισμός ήταν υψηλός καθ' όλη τη διάρκεια του 2022, ενώ μάλιστα κορυφώθηκε τον Αύγουστο του 2022, καθώς ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή αυξήθηκε κατά 25,2 %, σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2021. Ο υψηλός πληθωρισμός οφείλεται κυρίως στις τιμές της ενέργειας, οι οποίες αυξήθηκαν ιδίως λόγω της επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Ωστόσο, υπάρχουν και άλλες τιμές που έχουν αυξηθεί με ταχείς ρυθμούς. Για παράδειγμα, η αύξηση των τιμών κατασκευής επιταχύνθηκε σημαντικά το 2021, κυρίως λόγω διαταραχών στον εφοδιασμό οικοδομικών υλικών, ενώ η αύξηση των τιμών επιταχύνθηκε ακόμα περισσότερο τα πρώτα τρίμηνα του 2022 λόγω της έλλειψης οικοδομικών υλικών και εργατικού δυναμικού σε σχέση με τη ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας. Σύμφωνα με την Εσθονία, η κατάσταση αυτή έχει καταστήσει αδύνατη την παροχή προμηθειών για ορισμένες επενδύσεις μεγάλης κλίμακας που περιλαμβάνονταν στο αρχικό ΣΑΑ στις τιμές που προβλέπονταν το 2020.

Αυτό αφορά τα ορόσημα και τους στόχους με αύξοντες αριθμούς 74 και 75 του μέτρου 4.5 [Επένδυση: Πρόγραμμα για την ενίσχυση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό την αύξηση της ικανότητας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως η προστασία από τις καταιγίδες)], τα ορόσημα και τους στόχους με αύξοντες αριθμούς 76 και 77 του μέτρου 4.6 (Επένδυση: Πρόγραμμα για την ενίσχυση της παραγωγής ενέργειας σε βιομηχανικές περιοχές) και τα ορόσημα και τους στόχους με αύξοντες αριθμούς 78 και 79 του μέτρου 4.7 (Επένδυση: Πιλοτικό πρόγραμμα αποθήκευσης ενέργειας) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4 (Ενέργεια και ενεργειακή αποδοτικότητα). Σε αυτήν τη βάση, αντί να μειώσει τους επιδιώξεις των αντίστοιχων στόχων σε σύγκριση με το αρχικό ΣΑΑ, η Εσθονία διατήρησε τα εν λόγω μέτρα στο ΣΑΑ αντισταθμίζοντας το αυξημένο εκτιμώμενο κόστος τους με πόρους που ελευθερώθηκαν με την κατάργηση άλλων μέτρων δυνάμει του άρθρου 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Η περιγραφή των εν λόγω μέτρων και των σχετικών οροσήμων και στόχων παραμένει αμετάβλητη.

- (12) Η Εσθονία εξήγησε ότι ένα μέτρο δεν είναι πλέον εφικτό εντός του χρονοδιαγράμματος ούτε με το κόστος που εκτιμήθηκε στο αρχικό ΣΑΑ, διότι ο υψηλός πληθωρισμός και οι διαταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού έχουν προκαλέσει καθυστερήσεις στα κατασκευαστικά έργα και έχουν αυξήσει σημαντικά το κόστος του μέτρου. Αυτό αφορά τον στόχο με αύξοντα αριθμό 91 του μέτρου 5.4 (Επένδυση: Κατασκευή της γραμμής τραμ στο παλιό λιμάνι του Ταλίν) στο πλαίσιο της συνιστώσας 5 (Βιώσιμες μεταφορές). Σε αυτήν τη βάση, η Εσθονία έχει ζητήσει να παραταθεί το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής και να χρησιμοποιηθούν οι πόροι που ελευθερώθηκαν με την κατάργηση άλλων μέτρων δυνάμει του άρθρου 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, με σκοπό την κάλυψη της αύξησης των τιμών αυτού του μέτρου. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (13) Η Εσθονία εξήγησε ότι δύο μέτρα δεν είναι πλέον εφικτά λόγω της σημαντικής αύξησης των μισθολογικών δαπανών και των ελλείψεων εργατικού δυναμικού στον τομέα της ΤΠ. Αυτό αφορά τον στόχο με αύξοντα αριθμό 6 του μέτρου 1.2 (Επένδυση: Ανάπτυξη ηλεκτρονικών κατασκευών) και τους στόχους με αύξοντες αριθμούς 8 και 9 του μέτρου 1.3 (Επένδυση: Ανάπτυξη υπηρεσιών ψηφιακών φορτωτικών) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1 (Ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων). Σε αυτήν τη βάση, η Εσθονία ζήτησε να μειωθούν οι αντίστοιχοι στόχοι των δύο αυτών μέτρων, σε σύγκριση με το αρχικό ΣΑΑ. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (14) Η Εσθονία εξήγησε ότι τέσσερα μέτρα δεν είναι πλέον εφικτά, διότι οι διαταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού, καθώς και απρόβλεπτα προβλήματα και καθυστερήσεις στις δημόσιες συμβάσεις και τις διαδικασίες οδήγησαν σε καθυστέρηση της εφαρμογής των μέτρων. Αυτό αφορά τον στόχο με αύξοντα αριθμό 61 του μέτρου 3.8 (Επένδυση: Κατασκευή ευρυζωνικών δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας) στο πλαίσιο της συνιστώσας 3 (Ψηφιακό κράτος). Σε αυτήν τη βάση, η Εσθονία έχει ζητήσει να παραταθεί το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του εν λόγω στόχου. Στην περίπτωση μίας επένδυσης, εκτός από τους λόγους που προαναφέρθηκαν, η Εσθονία εξήγησε ότι το ορόσημο με αύξοντα αριθμό 42 του μέτρου 2.7 (Επένδυση: Δημιουργία ευκαιριών για την υιοθέτηση τεχνολογιών πράσινου υδρογόνου που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας), στο πλαίσιο της συνιστώσας 2 (Επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης στις επιχειρήσεις), δεν είναι πλέον εφικτό εντός του χρονοδιαγράμματος, διότι η Εσθονία πρέπει να επανασχεδιάσει την πρόσκληση υποβολής προτάσεων με βάση το τελικό περιεχόμενο της τροποποίησης του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (ΓΚΑΚ)¹, η οποία εγκρίθηκε μετά τον σχεδιασμό της αρχικής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων από την Εσθονία.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).

Σε αυτήν τη βάση, η Εσθονία έχει ζητήσει να παραταθούν τα χρονοδιαγράμματα εφαρμογής του εν λόγω ορόσημου. Στην περίπτωση μίας μεταρρύθμισης και μίας επένδυσης, εκτός από τους λόγους που προαναφέρθηκαν, η διοικητική ροή εργασίας έχει διαταραχθεί λόγω της ανάγκης ταχείας ένταξης των ανθρώπων που προσπαθούν να ξεφύγουν από τον πόλεμο στην Ουκρανία. Αυτό αφορά τον στόχο με αύξοντα αριθμό 14 του μέτρου 1.4 (Μεταρρύθμιση: Μεταρρύθμιση των δεξιοτήτων για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων) στο πλαίσιο της συνιστώσας 1 (Ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων) και τον στόχο με αύξοντα αριθμό 26 του μέτρου 2.2 (Επένδυση: Πράσινες δεξιότητες για τη στήριξη της πράσινης μετάβασης των επιχειρήσεων) στο πλαίσιο της συνιστώσας 2 (Επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης στις επιχειρήσεις). Σε αυτή τη βάση, η Εσθονία ζήτησε να παραταθεί το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των δύο αυτών στόχων και να αλλάξει η ονομασία της πλατφόρμας ΤΠ για την καταχώριση των δραστηριοτήτων κατάρτισης που σχετίζονται με το μέτρο 1.4. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (15) Η Εσθονία έχει ζητήσει επίσης να χρησιμοποιηθούν οι υπόλοιποι πόροι που ελευθερώθηκαν με την κατάργηση των μέτρων δυνάμει του άρθρου 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 με σκοπό να αυξήσει το επίπεδο φιλοδοξίας δύο μέτρων και να συμπεριληφθούν πέντε νέα μέτρα στο τροποποιημένο ΣΑΑ. Σε μία περίπτωση, το αυξημένο επίπεδο φιλοδοξίας λαμβάνει τη μορφή αυξημένων στόχων. Αυτό αφορά τους στόχους με αύξοντες αριθμούς 35 και 36 του μέτρου 2.5 (Επένδυση: Ανάπτυξη οικολογικών τεχνολογιών αποδοτικής χρήσης των πόρων) στο πλαίσιο της συνιστώσας 2 (Επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης στις επιχειρήσεις). Σε αυτήν τη βάση, η Εσθονία έχει ζητήσει να αυξηθούν οι προαναφερθέντες στόχοι. Σε μια άλλη περίπτωση, το αυξημένο επίπεδο φιλοδοξίας λαμβάνει τη μορφή ενός πρόσθετου στόχου. Αυτό αφορά τον στόχο με αύξοντα αριθμό 69α του μέτρου 4.3 (Επένδυση: Στήριξη για την ανακαίνιση μικρών κατοικιών) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4 (Ενέργεια και ενεργειακή αποδοτικότητα).

Σε αυτήν τη βάση, η Εσθονία έχει ζητήσει να προστεθεί ο στόχος αυτού του μέτρου στο ΣΑΑ. Η συμπερίληψη πέντε νέων μέτρων αφορά τα ορόσημα και τους στόχους με αύξοντες αριθμούς 43α, 43β και 43γ του μέτρου 2.8 (Επένδυση: Επενδυτική στήριξη για την ασφάλεια του εφοδιασμού) στο πλαίσιο της συνιστώσας 2 (Επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης στις επιχειρήσεις), τα ορόσημα με αύξοντες αριθμούς 80α, 80β και 80γ του μέτρου 4.8 (Επένδυση: Ενίσχυση της ανάπτυξης υπεράκτιων αιολικών πάρκων) στο πλαίσιο της συνιστώσας 4 (Ενέργεια και ενεργειακή αποδοτικότητα), τα ορόσημα και τους στόχους με αύξοντες αριθμούς 84α και 85α του μέτρου 5.2α (Επένδυση: Πολυλειτουργικό σκάφος εργασίας) και τα ορόσημα και τους στόχους με αύξοντες αριθμούς 86α και 87α του μέτρου 5.3α (Επένδυση: Κατασκευή των κοιλαδογεφυρών της σιδηροδρομικής γραμμής Βαλτικής) στο πλαίσιο της συνιστώσας 5 (Βιώσιμες μεταφορές) και τα ορόσημα και τους στόχους με αύξοντες αριθμούς 99α και 100α του μέτρου 6.2α (Κατασκευή του TERVIKUM) στο πλαίσιο της συνιστώσας 6 (Υγειονομική περίθαλψη και κοινωνική προστασία). Σε αυτήν τη βάση, η Εσθονία έχει ζητήσει να προστεθούν τα ορόσημα και οι στόχοι αυτών των πέντε μέτρων στο ΣΑΑ. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (16) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι λόγοι που προέβαλε η Εσθονία δικαιολογούν την επικαιροποίηση σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και την τροποποίηση σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.

Διορθώσεις σφαλμάτων εκ παραδρομής

- (17) Εντοπίστηκε ένα σφάλμα εκ παραδρομής στο κείμενο της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 2021, το οποίο επηρεάζει δύο στόχους ενός μέτρου. Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 2021 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να διορθωθεί αυτό το σφάλμα εκ παραδρομής που δεν αντικατοπτρίζει το περιεχόμενο του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που υποβλήθηκε στην Επιτροπή στις 18 Ιουνίου 2021, όπως συμφωνήθηκε μεταξύ της Επιτροπής και της Εσθονίας. Το εν λόγω σφάλμα εκ παραδρομής αφορά τους στόχους με αύξοντες αριθμούς 39 έως 40 του μέτρου 2.6 (Επένδυση: Πράσινο Ταμείο) στο πλαίσιο της συνιστώσας 2 (Επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης στις επιχειρήσεις). Οι διορθώσεις αυτές δεν επηρεάζουν την εφαρμογή του σχετικού μέτρου.

Το κεφάλαιο για το REPowerEU βάσει του άρθρου 21γ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241

- (18) Το κεφάλαιο για το REPowerEU περιλαμβάνει μία κλιμακούμενη μεταρρύθμιση και δύο νέες επενδύσεις. Η μεταρρύθμιση 8.1 αποσκοπεί στη διευκόλυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Ειδικότερα, με βάση τη μεταρρύθμιση 4.4, η εν λόγω μεταρρύθμιση θα προσδιορίσει κατάλληλους τομείς για την ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας, θα εξορθολογίσει το πλαίσιο αδειοδότησης για έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με έμφαση στην αιολική ενέργεια και θα ενισχύσει τις ικανότητες των αρχών αδειοδότησης. Η επένδυση 8.2 αποσκοπεί στην αύξηση της ικανότητας του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας να αυξήσει την πρόσβαση των εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δίκτυο. Η επένδυση 8.3 έχει διττό σκοπό. Πρώτον, αποσκοπεί στη δημιουργία των αναγκαίων ρυθμιστικών, οργανωτικών και οικονομικών συνθηκών για την αύξηση της παραγωγής και της χρήσης βιώσιμου βιοαερίου και βιώσιμου βιομεθανίου.

Δεύτερον, η επένδυση 8.3 αποσκοπεί στην αύξηση της εγκατεστημένης ικανότητας παραγωγής βιώσιμου βιομεθανίου. Η συμβολή των μέτρων του REPowerEU στην ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αναμένεται να βοηθήσει στην αντιμετώπιση των ελλείψεων ενεργειακού εφοδιασμού και, ως εκ τούτου, στη μείωση του κινδύνου υψηλών τιμών ενέργειας. Αυτό αναμένεται να ωφελήσει όλους τους καταναλωτές, ακόμα και τους πλέον ευάλωτους. Η Εσθονία έχει αναφέρει επίσης ότι χρησιμοποιεί πόρους από τον εθνικό της προϋπολογισμό για τη χρηματοδότηση στοχευμένων μέτρων με σκοπό την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας.

- (19) Η Επιτροπή έχει αξιολογήσει το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης που ορίζονται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

Ισορροπημένη απάντηση που συμβάλλει στους έξι πυλώνες

- (20) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο α) και το κριτήριο 2.1 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, αντιπροσωπεύει, σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α), μια ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση και συμβάλλει έτσι κατάλληλα και στους έξι πυλώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων προκλήσεων και της χρηματοδοτικής κατανομής για το οικείο κράτος μέλος.

- (21) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η τροποποίηση του ΣΑΑ μαζί με το κεφάλαιο για το REPowerEU επηρεάζει μόνο την αξιολόγηση της συμβολής του ΣΑΑ στον πρώτο πυλώνα για την πράσινη μετάβαση. Όσον αφορά τους άλλους πυλώνες, η φύση και η έκταση των προτεινόμενων τροποποιήσεων του ΣΑΑ δεν έχουν αντίκτυπο στην προηγούμενη αξιολόγηση του ΣΑΑ, η οποία αντιπροσωπεύει, σε μεγάλο βαθμό, μια ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση, ούτε στη σημαντική συμβολή του και στους έξι πυλώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Η τροποποίηση θα συνεχίσει να ενισχύει την ανθεκτικότητα της χώρας στον τομέα της υγείας, καθώς και την οικονομική, κοινωνική και θεσμική της ανθεκτικότητα, όπως ορίζεται στον πέμπτο πυλώνα. Ειδικότερα, η αντικατάσταση του ιατρικού κέντρου της Βόρειας Εσθονίας από το TERVIKUM θα συμβάλει στη βελτίωση της ανθεκτικότητας και της προσβασιμότητας του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης στην Εσθονία. Όσον αφορά τη συνιστώσα των βιώσιμων μεταφορών, τα νέα μέτρα, όπως η κατασκευή των κοιλαδογεφυρών της σιδηροδρομικής γραμμής Βαλτικής και ενός πολυλειτουργικού σκάφους εργασίας, θα συνεχίσουν να στηρίζουν τη μετάβαση σε πιο βιώσιμες μεταφορές στο πλαίσιο του πράσινου πυλώνα και τη βελτίωση της συνδεσιμότητας των μεταφορών στο πλαίσιο του τέταρτου πυλώνα για την κοινωνική και εδαφική συνοχή, όπως θα είχαν συμβάλει τα προηγούμενα μέτρα για την κατασκευή του πολυτροπικού σιδηροδρομικού τερματικού σταθμού της Βαλτικής στο Ταλίν και την κατασκευή τμήματος της σιδηροδρομικής γραμμής Tallinn-Rohuküla προς δυσμάς.
- (22) Όσον αφορά τον πρώτο πυλώνα, το τροποποιημένο ΣΑΑ της Εσθονίας μαζί με το κεφάλαιο για το REPowerEU περιλαμβάνουν πρόσθετα μέτρα για την αντιμετώπιση των πράσινων προκλήσεων, ιδίως στο πλαίσιο της συνιστώσας 2 (Πράσινη μετάβαση των επιχειρήσεων), της συνιστώσας 4 (Ενεργειακή αποδοτικότητα), της συνιστώσας 5 (Βιώσιμες μεταφορές) και της συνιστώσας 8 (Κεφάλαιο REPowerEU).

- (23) Οι προκλήσεις που σχετίζονται με την πράσινη μετάβαση αντιμετωπίζονται στο πλαίσιο μιας νέας επένδυσης 2.8 στη συνιστώσα 2, η οποία αποσκοπεί στη στήριξη της μετάβασης των βιομηχανικών εταιρειών από τη χρήση ενέργειας που προέρχεται από τα ορυκτά καύσιμα σε εναλλακτικές πηγές ενέργειας. Οι επιλέξιμες εναλλακτικές πηγές ενεργειακού εφοδιασμού είναι η αιολική, η ηλιακή, το βιώσιμο βιοαέριο και η γεωθερμική ενέργεια, ο εξηλεκτρισμός και η σύνδεση με αποδοτικά συστήματα τηλεθέρμανσης. Η μετάβαση σε άλλα είδη καυσίμων θα έχει θετικό αντίκτυπο στο πλαίσιο του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, της ενεργειακής ασφάλειας και της οικονομικής προσιτότητας.
- (24) Σημαντική προσπάθεια καταβάλλεται από το μέτρο που αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανάπτυξης υπεράκτιων αιολικών πάρκων στο πλαίσιο της συνιστώσας 4, η οποία συμβάλλει στην ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και, ως εκ τούτου, αυξάνει το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο εσθονικό ενεργειακό μείγμα. Η κατασκευή νέων εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα συμβάλει στη μετάβαση σε κλιματικά ουδέτερη παραγωγή ενέργειας και στη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα.
- (25) Τα νέα μέτρα για τις βιώσιμες μεταφορές στο πλαίσιο της συνιστώσας 5 συμβάλλουν στην ανάπτυξη πιο οικολογικών τρόπων μεταφοράς, καθώς και στην αύξηση του μεριδίου των φιλικών προς το κλίμα τρόπων μεταφοράς, κυρίως με τη βοήθεια των σιδηροδρομικών και θαλάσσιων μεταφορών. Η κατασκευή πέντε κοιλαδογεφυρών της σιδηροδρομικής γραμμής Βαλτικής θα συμβάλει στην ανάπτυξη μιας νέας ηλεκτροκίνητης σιδηροδρομικής σύνδεσης, ενώ ένα νέο πολυλειτουργικό σκάφος χαμηλών εκπομπών θα συμβάλει, μεταξύ άλλων χρήσεων, στην προστασία της βιοποικιλότητας. Οι επενδύσεις αυτές θα βοηθήσουν την Εσθονία να προωθήσει τη μετάβαση σε πιο φιλικούς προς το κλίμα τρόπους μεταφοράς και θα συμβάλουν στη μακροπρόθεσμη μείωση των εκπομπών στον τομέα των μεταφορών.

- (26) Τα μέτρα του κεφαλαίου για το REPowerEU συμβάλλουν στην επίτευξη των κλιματικών στόχων της Ένωσης για το 2030 και του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας της ΕΕ έως το 2050, καθώς αποσκοπούν στην παροχή κινήτρων για την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της συνιστώσας 8, η Εσθονία προτίθεται να λάβει μέτρα που θα διευκολύνουν την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, θα αυξήσουν την πρόσβαση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και θα αυξήσουν την παραγωγή και χρήση βιώσιμου βιομεθανίου. Τέσσερα από τα πέντε νέα μέτρα του τροποποιημένου ΣΑΑ και τα τρία μέτρα του κεφαλαίου για το REPowerEU αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στην πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας, ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν.

Αντιμετώπιση όλων ή ενός σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που εντοπίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις

- (27) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το κριτήριο 2.2 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, αναμένεται να συμβάλει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων (βαθμολόγηση Α) που εντοπίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις προς την Εσθονία, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών πτυχών τους, ή των προκλήσεων που εντοπίζονται σε άλλα σχετικά έγγραφα που έχουν εγκριθεί επίσημα από την Επιτροπή στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Ειδικότερα, το τροποποιημένο ΣΑΑ λαμβάνει υπόψη τη σχετική με την ενέργεια ειδική ανά χώρα σύσταση του 2022.

- (28) Το τροποποιημένο ΣΑΑ περιλαμβάνει ένα εκτενές σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων οι οποίες περιγράφονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που απηύθυνε το Συμβούλιο στην Εσθονία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου το 2022. Ειδικότερα όσον αφορά τον τομέα της ενέργειας, το Συμβούλιο συνέστησε να μειώσει τη συνολική εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και να διαφοροποιήσει τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων επιταχύνοντας την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, μεταξύ άλλων μέσω του περαιτέρω εξορθολογισμού των διαδικασιών αδειοδότησης, της διασφάλισης επαρκούς δυναμικότητας των διασυνδέσεων και της ενίσχυσης του εγχώριου δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας. Οι νέες επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις αποσκοπούν στην αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας, στη διευκόλυνση της ανάπτυξης της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, στην αύξηση της δυναμικότητας του δικτύου διανομής, στον εξορθολογισμό των διαδικασιών αδειοδότησης για έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στην ενίσχυση της παραγωγής και χρήσης βιώσιμου βιομεθανίου. Κατά συνέπεια, τα μέτρα αναμένεται να μειώσουν τη συνολική εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα επιταχύνοντας την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως συνιστάται στην Εσθονία στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2022. Το τροποποιημένο ΣΑΑ έχει αυξήσει επίσης το επίπεδο φιλοδοξίας στην επίτευξη υψηλότερων στόχων όσον αφορά τις επενδύσεις στην ανακαίνιση μικρών κατοικιών και στην ανάπτυξη πράσινων τεχνολογιών αποδοτικής χρήσης των πόρων, σύμφωνα με την ειδική ανά χώρα σύσταση του 2022. Η Εσθονία αντιμετωπίζει επίσης προκλήσεις όσον αφορά τη διαφοροποίηση των εισαγωγών ορυκτών καυσίμων και τη διασφάλιση επαρκούς δυναμικότητας των διασυνδέσεων χωρίς πόρους από το ΣΑΑ. Όσον αφορά τη διαφοροποίηση των εισαγωγών ορυκτών καυσίμων, οι προσπάθειες της Εσθονίας της έδωσαν τη δυνατότητα να σταματήσει να αγοράζει ρωσικό αέριο συνεργαζόμενη, για παράδειγμα, με τη Φινλανδία για τη δημιουργία πλωτής μονάδας αποθήκευσης και επαναεριοποίησης.

Όσον αφορά τη δυναμικότητα διασύνδεσης, η Εσθονία συνεχίζει τις προσπάθειές της για τον συγχρονισμό του εθνικού δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ. Η βιωσιμότητα του συστήματος μεταφορών θα βελτιωθεί με τις επενδύσεις στις κοιλαδογέφυρες της σιδηροδρομικής γραμμής Βαλτικής και σε ένα πολυλειτουργικό σκάφος, σύμφωνα με την ειδική ανά χώρα σύσταση του 2022 για τις μεταφορές χαμηλών εκπομπών. Η κατασκευή του TERVIKUM (ενός νέου κέντρου υγείας στην πόλη Viljandi) θα προωθήσει την παροχή υγειονομικών και κοινωνικών υπηρεσιών με ολοκληρωμένο τρόπο. Αυτό θα συμβάλει στην εφαρμογή των ειδικών ανά χώρα συστάσεων για τη βελτίωση της παροχής υγειονομικών και κοινωνικών υπηρεσιών με ολοκληρωμένο τρόπο.

- (29) Το σχέδιο παρέχει τη βάση για περαιτέρω μεταρρυθμίσεις στον κοινωνικό τομέα και στον τομέα της υγείας, για την αντιμετώπιση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας, τη βελτίωση της ποιότητας και της πρόσβασης στη μακροχρόνια περίθαλψη για όλα τα άτομα με ανάγκες φροντίδας, την επέκταση της κάλυψης των παροχών ανεργίας και τη μείωση του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των φύλων, ιδίως με την αύξηση της μισθολογικής διαφάνειας. Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ σε σχέση με την απαλλαγή της οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές αφορούν κυρίως επενδύσεις. Όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις, δεν αναμένεται να καθοριστούν συγκεκριμένες δράσεις για τη σταδιακή κατάργηση του σχιστολιθικού πετρελαίου στο εθνικό σχέδιο ανάπτυξης του ενεργειακού τομέα πριν από τα τέλη του 2025.

- (30) Οι συστάσεις σχετικά με τη διασφάλιση ότι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων τρεχουσών δαπανών συνάδει με έναν συνολικά ουδέτερο προσανατολισμό πολιτικής, λαμβανομένης υπόψη της συνεχιζόμενης προσωρινής και στοχευμένης στήριξης των πλέον ευάλωτων στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας νοικοκυριών και επιχειρήσεων, καθώς και των ατόμων που εγκαταλείπουν την Ουκρανία, πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΣΑΑ της Εσθονίας, παρά το γεγονός ότι η Εσθονία προβλέπεται να συνεχίσει να χρησιμοποιεί τη μη επιστρεπτέα στήριξη από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας το 2023 για τη χρηματοδότηση πρόσθετων επενδύσεων για τη στήριξη της ανάκαμψης.

Μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

- (31) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο δ) και το κριτήριο 2.4 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, αναμένεται να διασφαλίσει ότι κανένα μέτρο για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στο παρόν ΣΑΑ δεν βλάπτει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους (βαθμολόγηση Α) κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ (αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»).

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

- (32) Το τροποποιημένο ΣΑΑ αξιολογεί τη συμμόρφωση με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» σύμφωνα με τη μεθοδολογία που καθορίζεται στην τεχνική καθοδήγηση που παρέχεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας»¹. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται συστηματικά για κάθε τροποποιημένη μεταρρύθμιση και επένδυση σύμφωνα με την προσέγγιση δύο σταδίων. Η αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι για όλα τα τροποποιημένα μέτρα είτε δεν υπάρχει κίνδυνος σημαντικής βλάβης είτε, όταν εντοπίζεται κίνδυνος, διενεργείται λεπτομερέστερη αξιολόγηση που αποδεικνύει την απουσία σημαντικής βλάβης. Η Εσθονία έχει υποβάλει έκθεση σχετικά με τη λεπτομερή αξιολόγηση των νέων μέτρων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU. Κανένα από τα μέτρα του κεφαλαίου για το REPowerEU δεν απαιτούσε παρέκκλιση από την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Όπου απαιτείται, οι απαιτήσεις της αξιολόγησης ως προς την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» κατοχυρώνονται στον σχεδιασμό ενός μέτρου και προσδιορίζονται σε ορόσημο ή στόχο του εν λόγω μέτρου. Βάσει των στοιχείων που υποβλήθηκαν, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι κανένα μέτρο δεν βλάπτει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852.

Συμβολή στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU

- (33) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο δα) και το κριτήριο 2.12 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το κεφάλαιο για το REPowerEU αναμένεται να συμβάλει αποτελεσματικά σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α) στην ενεργειακή ασφάλεια, στη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης, στην ενίσχυση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης, στην αύξηση των ικανοτήτων αποθήκευσης ενέργειας ή στην απαιτούμενη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα πριν από το 2030.

¹ EE C 58 της 18.2.2021, σ. 1.

- (34) Η εφαρμογή των μέτρων που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU αναμένεται να συμβάλει κυρίως στη στήριξη των στόχων του άρθρου 21γ παράγραφος 3 στοιχεία β) και ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Η μεταρρύθμιση σχετικά με την αδειοδότηση έργων ανανεώσιμης ενέργειας και ένα μέτρο για το βιώσιμο βιομεθάνιο συμβάλλουν στον στόχο του άρθρου 21γ παράγραφος 3 στοιχείο β) του εν λόγω κανονισμού, δηλαδή στη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης με την αύξηση του μεριδίου και την επιτάχυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την αύξηση της παραγωγής και της χρήσης βιώσιμου βιομεθανίου. Η επένδυση στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας ανταποκρίνεται στον στόχο του άρθρου 21γ παράγραφος 3 στοιχείο ε) του εν λόγω κανονισμού, δηλαδή στην αναγκαία μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα πριν από το 2030, μέσω της βελτίωσης της εσωτερικής μεταφοράς, της άρσης των σημείων συμφόρησης κατά τη διανομή ενέργειας και της επιτάχυνσης της ενσωμάτωσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- (35) Τα μέτρα του REPowerEU συνάδουν με το πλαίσιο πολιτικής της Εσθονίας που αποσκοπεί στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και στην αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επίσης, ενισχύουν τα μέτρα που περιλαμβάνονταν στο αρχικό ΣΑΑ για την αποθήκευση ενέργειας, την ενίσχυση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας και την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε βιομηχανικές περιοχές, καθώς θα οδηγήσουν τελικά σε αύξηση των μεριδίων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- (36) Ως εκ τούτου, τα μέτρα του REPowerEU επικεντρώνονται ιδιαίτερα στην ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στην ενσωμάτωσή τους στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, κάτι που θα δώσει τη δυνατότητα στην Εσθονία να αυξήσει το μερίδιο των εγχώριων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό της μείγμα. Αυτό θα μειώσει την ανάγκη εισαγωγής πηγών καυσίμων και, ως εκ τούτου, θα αυξήσει την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας.

Μέτρα με διασυνοριακή ή πολυκρατική διάσταση ή επίδραση

- (37) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο δβ) και το κριτήριο 2.13 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU αναμένεται, σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α), να έχουν διασυνοριακή ή πολυκρατική διάσταση ή επίδραση. Κατά την έννοια του τροποποιημένου κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, και τα τρία μέτρα στο κεφάλαιο για το REPowerEU και, ως εκ τούτου, το 100 % του εκτιμώμενου κόστους τους έχουν διασυνοριακή ή πολυκρατική διάσταση ή επίδραση. Τα μέτρα του κεφαλαίου για το REPowerEU θα συμβάλουν άμεσα στην παραγωγή και την ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο δίκτυο. Ως εκ τούτου, θα συμβάλουν στη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα, καθώς και στη μείωση της ενεργειακής ζήτησης και, ως εκ τούτου, θεωρείται ότι έχουν θετική διασυνοριακή επίδραση, όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής στο πλαίσιο του REPowerEU.

Συμβολή στην πράσινη μετάβαση συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας

- (38) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ε) και το κριτήριο 2.5 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α) στην πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας, ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν. Τα μέτρα για την υποστήριξη των στόχων για το κλίμα αντιστοιχούν σε ποσό που αναλογεί στο 59,4 % των συνολικών πιστώσεων του ΣΑΑ και στο 77,6 % του συνολικού εκτιμώμενου κόστους των μέτρων στο κεφάλαιο για το REPowerEU, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του παραρτήματος VI του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Σύμφωνα με το άρθρο 17 του εν λόγω κανονισμού, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, συνάδει με τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα 2021-2030.

- (39) Εκτός από τα μέτρα για την πράσινη μετάβαση στις επιχειρήσεις, τις συνιστώσες της ενέργειας και της ενεργειακής αποδοτικότητας, και των βιώσιμων μεταφορών που περιλαμβάνονται στο αρχικό ΣΑΑ της Εσθονίας, το τροποποιημένο ΣΑΑ επεκτείνει τα μέτρα για την ενεργειακή αποδοτικότητα, την αποθήκευση ενέργειας και την ενίσχυση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας. Με τα νέα μέτρα, η Εσθονία δίνει έμφαση στην άρση των εμποδίων για την ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας και παρέχει κίνητρα για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας από τις εταιρείες. Η προσθήκη επένδυσης σε ένα πολυλειτουργικό σκάφος ελέγχου της ρύπανσης δίνει επίσης προτεραιότητα στη βιοποικιλότητα, η οποία δεν καλυπτόταν ρητά από το αρχικό ΣΑΑ.
- (40) Όσον αφορά τη συμβολή των μέτρων του κεφαλαίου για το REPowerEU του ΣΑΑ της Εσθονίας στην επίτευξη των κλιματικών στόχων για το 2030 και του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας της ΕΕ έως το 2050, τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στην παροχή κινήτρων για τη χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε ευρύτερο επίπεδο, αφενός, και στην ανάπτυξη της παραγωγής βιώσιμου βιοαερίου και βιώσιμου βιομεθανίου από τοπικούς πόρους ειδικότερα, αφετέρου. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της συνιστώσας 8, η Εσθονία έχει προβλέψει μέτρα που θα διευκολύνουν την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, θα αυξήσουν την πρόσβαση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και θα αυξήσουν την παραγωγή και τη χρήση βιώσιμου βιομεθανίου, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.

¹ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

- (41) Τα μέτρα αυτά θα έχουν μακροχρόνιο αντίκτυπο, επιταχύνοντας τη σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων και τη μετάβαση προς ένα βιώσιμο σύστημα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Εσθονία. Θα μειώσουν σημαντικά την ένταση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της ενέργειας που χρησιμοποιείται στην Εσθονία και, ως εκ τούτου, θα συμβάλουν στην επίτευξη των κλιματικών στόχων για το 2030 και του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας της Ένωσης έως το 2050.
- (42) Δεδομένης της μειωμένης μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς του ΣΑΑ της Εσθονίας και της συμπερίληψης νέων μέτρων που παρέχουν κίνητρα για την πράσινη μετάβαση, η συνεισφορά του ΣΑΑ στην επίτευξη των κλιματικών στόχων αυξήθηκε από 41,5 % σε 59,4 %.

Συμβολή στην ψηφιακή μετάβαση

- (43) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο στ) και το κριτήριο 2.6 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην ψηφιακή μετάβαση ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν. Τα μέτρα για τη στήριξη των ψηφιακών στόχων αντιπροσωπεύουν ποσό που αναλογεί στο 24,1 % των συνολικών πιστώσεων του τροποποιημένου ΣΑΑ, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του παραρτήματος VII του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.
- (44) Η θετική αξιολόγηση της συμβολής στην ψηφιακή μετάβαση, όπως προβλέπεται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 2021, εξακολουθεί να ισχύει. Το τροποποιημένο ΣΑΑ περιλαμβάνει μικρές τροποποιήσεις σε τέσσερα μέτρα σχετικά με την ψηφιακή μετάβαση, ενώ δεν περιλαμβάνει νέα μέτρα που συμβάλλουν στην ψηφιακή μετάβαση.

- (45) Δεδομένης της μειωμένης μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς του ΣΑΑ της Εσθονίας, η συνεισφορά του ΣΑΑ στην επίτευξη των ψηφιακών στόχων, εξαιρουμένου του κεφαλαίου για το REPowerEU σύμφωνα με το άρθρο 21γ παράγραφος 5, αυξήθηκε από 21,5 % σε 24,1 %.

Παρακολούθηση και υλοποίηση

- (46) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο η) και το κριτήριο 2.8 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, οι ρυθμίσεις που προτείνονται στο τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, είναι επαρκείς (βαθμολόγηση Α) για να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική παρακολούθηση και υλοποίηση του ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένων τόσο του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος όσο και των οροσήμων και των στόχων, καθώς και των σχετικών δεικτών.
- (47) Η φύση και η έκταση των προτεινόμενων τροποποιήσεων στο ΣΑΑ της Εσθονίας δεν έχουν αντίκτυπο στην προηγούμενη αξιολόγηση της αποτελεσματικής παρακολούθησης και υλοποίησης του ΣΑΑ. Τα ορόσημα και οι στόχοι που συνοδεύουν τα τροποποιημένα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU, είναι σαφή και ρεαλιστικά, ενώ και οι προτεινόμενοι δείκτες για τα εν λόγω ορόσημα και τους στόχους είναι συναφείς, αποδεκτοί και άρτιοι.

Υπολογισμός του κόστους

- (48) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο θ) και το κριτήριο 2.9 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η αιτιολόγηση που παρέχεται στο τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, σχετικά με το ύψος του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του είναι, σε μέτριο βαθμό (βαθμολόγηση Β), εύλογη και βάσιμη, σύμφωνη με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας και ανάλογη προς τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.

- (49) Σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν, η αξιολόγηση των εκτιμήσεων κόστους για τις νέες επενδύσεις και τα μέτρα του REPowerEU δείχνουν ότι το μεγαλύτερο μέρος του κόστους είναι εύλογο και αληθοφανές, παρόλο που τα στοιχεία δείχνουν ότι υπάρχει διαφορετικός βαθμός λεπτομέρειας και βάθους των υπολογισμών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα στοιχεία για τη μεθοδολογία και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τις εκτιμήσεις κόστους ήταν περιορισμένα, εν μέρει λόγω του καινοφανούς χαρακτήρα των μέτρων, ή λιγότερο σαφή, εμποδίζοντας τη βαθμολόγηση Α βάσει αυτού του κριτηρίου αξιολόγησης. Επιπλέον, οι αλλαγές στις εκτιμήσεις κόστους για τα τροποποιημένα μέτρα ήταν δικαιολογημένες και αναλογικές και, ως εκ τούτου, ο εύλογος και αληθοφανής χαρακτήρας των εν λόγω εκτιμήσεων κόστους δεν μεταβλήθηκε σε σύγκριση με το αρχικό ΣΑΑ. Τέλος, το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του τροποποιημένου ΣΑΑ είναι σύμφωνο με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας και είναι ανάλογο προς τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.

Συνοχή του σχεδίου

- (50) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ια) και το κριτήριο 2.11 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, περιλαμβάνει, σε μέτριο βαθμό (βαθμολόγηση Β), μέτρα για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και έργων δημόσιων επενδύσεων που αντιπροσωπεύουν συνεκτικές δράσεις.

- (51) Οι τροποποιήσεις του ΣΑΑ χαρακτηρίζονται από συνοχή στο πλαίσιο κάθε συνιστώσας και εμφανίζουν θεματικές διασυνδέσεις και συνέργειες μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών, ειδικότερα εκείνων που σχετίζονται με την πράσινη μετάβαση και το νέο κεφάλαιο για το REPowerEU. Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU έχουν βελτιώσει περαιτέρω τη συνοχή, με την ενίσχυση των μέτρων που περιλαμβάνονταν στο αρχικό ΣΑΑ όσον αφορά την αποθήκευση ενέργειας, την ενίσχυση του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας και την προώθηση της ανανεώσιμης ενέργειας σε βιομηχανικές περιοχές. Ειδικότερα, τα μέτρα του REPowerEU συνίστανται σε μια μεταρρύθμιση και σε επενδύσεις που αποσκοπούν στην αύξηση της παραγωγής και της ενσωμάτωσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Το μέτρο για τη στήριξη ενεργειακά αποδοτικών ανακαινίσεων σε ιδιωτικές κατοικίες έχει επίσης επεκταθεί σημαντικά σε σύγκριση με το αρχικό ΣΑΑ. Η νέα επένδυση για την τόνωση της ανάπτυξης υπεράκτιας αιολικής ενέργειας συνδέεται στενά με τα υφιστάμενα μέτρα για την αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αναμένεται να έχει ως αποτέλεσμα την άρση των περιορισμών ύψους για τις ανεμογεννήτριες στον Κόλπο της Ρίγας και σε τρία νησιά, με αποτέλεσμα την πλήρη απελευθέρωση του δυναμικού της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας της Εσθονίας. Οι νέες επενδύσεις σε υποδομές υγείας εξασφαλίζουν ότι εξακολουθεί να διασφαλίζεται βελτιωμένη πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, όπως προβλεπόταν στο αρχικό ΣΑΑ. Ταυτόχρονα, δεν έχουν αντιμετωπιστεί ορισμένοι από τους περιορισμούς που σχετίζονται με τη συνοχή του αρχικού ΣΑΑ. Το τροποποιημένο ΣΑΑ παραμένει συνολικά ισχυρότερο όσον αφορά τις επενδύσεις σε σύγκριση με τις μεταρρυθμίσεις, ενώ η κοινωνική διάσταση του ΣΑΑ δεν έχει ενισχυθεί. Στο ΣΑΑ δεν περιλαμβάνονται συγκεκριμένες δράσεις για τη σταδιακή κατάργηση του σχιστολιθικού πετρελαίου, ενώ αναμένεται να καθοριστούν μόνο στο εθνικό σχέδιο ανάπτυξης του ενεργειακού τομέα στο τέλος του 2025, ούτε έχουν προστεθεί ευρύτερες μεταρρυθμίσεις, όπως η πράσινη φορολογία.

Άλλα κριτήρια αξιολόγησης

- (52) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι τροποποιήσεις που πρότεινε η Εσθονία δεν επηρεάζουν τη θετική αξιολόγηση του ΣΑΑ όπως παρατίθεται στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 2021, όσον αφορά τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του ΣΑΑ με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης που προβλέπονται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχεία γ), ζ) και ι).

Διαδικασία διαβούλευσης

- (53) Κατά την κατάρτιση του τροποποιημένου ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, η Εσθονία έλαβε στήριξη βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ (τίτλος έργου «Στήριξη του REPowerEU»). Στο πλαίσιο της κατάρτισης της έκθεσης, η οποία παρείχε στοιχεία για τον σχεδιασμό των μέτρων στο πλαίσιο του REPowerEU, τα ενδιαφερόμενα μέρη συμμετείχαν χωρίς διακρίσεις.
- (54) Κατά την εφαρμογή του τροποποιημένου ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, ζητείται η γνώμη των ενδιαφερόμενων μερών για την θέσπιση των σχετικών εκτελεστικών πράξεων κάθε μέτρου, ενώ παράλληλα ενημερώνονται τακτικά σχετικά με την πρόοδο της εφαρμογής του ΣΑΑ στην ετήσια εκδήλωση της Εσθονίας για την εφαρμογή του ΣΑΑ της Εσθονίας. Για να εξασφαλιστεί η οικειοποίηση από τους σχετικούς φορείς, είναι ζωτικής σημασίας να συμμετέχουν όλες οι τοπικές αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στο τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 1).

Θετική αξιολόγηση

- (55) Σε συνέχεια της θετικής αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με το τροποποιημένο ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, κατά την οποία διαπιστώθηκε ότι το ΣΑΑ συμμορφώνεται ικανοποιητικά με τα κριτήρια αξιολόγησης του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 και το παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να καθορίσει τις μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα που απαιτούνται για την υλοποίηση του τροποποιημένου ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, τα σχετικά ορόσημα, οι στόχοι και οι δείκτες, καθώς και το ποσό που διατίθεται από την Ένωση, υπό μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης, για την υλοποίηση του τροποποιημένου ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU.

Χρηματοδοτική συνεισφορά

- (56) Το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του τροποποιημένου ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU της Εσθονίας, ανέρχεται σε 953 330 000 EUR. Δεδομένου ότι το ποσό του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του τροποποιημένου ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, είναι υψηλότερο από την επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά που διατίθεται για την Εσθονία, η χρηματοδοτική συνεισφορά που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11 και διατίθεται για το τροποποιημένο ΣΑΑ της Εσθονίας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, θα πρέπει να ισούται με το συνολικό ποσό της χρηματοδοτικής συνεισφοράς που διατίθεται για το τροποποιημένο ΣΑΑ της Εσθονίας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU. Το ποσό αυτό ισούται με 953 184 800 EUR.

- (57) Σύμφωνα με το άρθρο 21α παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, στις 28 Φεβρουαρίου 2023 η Εσθονία υπέβαλε αίτηση για την κατανομή των εσόδων που αναφέρονται στο άρθρο 21α παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού, τα οποία επιμερίζονται μεταξύ των κρατών μελών με βάση τους δείκτες που καθορίζονται στη μεθοδολογία που αναφέρονται στο παράρτημα IVα του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Το εκτιμώμενο συνολικό κόστος των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 21γ παράγραφος 3 στοιχεία β) έως στ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο για το REPowerEU ανέρχεται σε 90 040 000 EUR. Δεδομένου ότι το ποσό αυτό είναι υψηλότερο από το μερίδιο κατανομής που διατίθεται για την Εσθονία, η πρόσθετη μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη που διατίθεται για την Εσθονία θα πρέπει να ισούται με το μερίδιο κατανομής. Το ποσό αυτό ισούται με 83 297 553 EUR.
- (58) Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 4α του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1755 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹, στις 28 Φεβρουαρίου 2023 η Εσθονία υπέβαλε αιτιολογημένο αίτημα μεταφοράς του συνόλου της προσωρινής κατανομής της από τους πόρους του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit προς τον μηχανισμό, ύψους 6 615 616 EUR. Το ποσό αυτό θα πρέπει να διατεθεί για τη στήριξη των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στο κεφάλαιο για το REPowerEU ως πρόσθετη μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη.
- (59) Η συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά που διατίθεται στην Εσθονία θα πρέπει να ανέλθει σε 953 184 800 EUR.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1755 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 2021 για τη θέσπιση του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit (ΕΕ L 357 της 8.10.2021, σ. 1).

- (60) Η Εσθονία ζήτησε την ακόλουθη χρηματοδότηση για την εφαρμογή του οικείου κεφαλαίου για το REPowerEU: μεταφορά ποσού ύψους 6 615 616 EUR από την προσωρινή κατανομή από τους πόρους του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit, και 83 297 553 EUR από τα έσοδα από το σύστημα εμπορίας εκπομπών στο πλαίσιο της οδηγίας 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.
- (61) Για τα εν λόγω ποσά, σύμφωνα με το άρθρο 21δ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, στις 9 Μαρτίου 2023 η Εσθονία ζήτησε προχρηματοδότηση ίση με το 20 % της αιτούμενης χρηματοδότησης. Με την επιφύλαξη των διαθέσιμων πόρων, η εν λόγω προχρηματοδότηση θα πρέπει να καταστεί διαθέσιμη στην Εσθονία με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της συμφωνίας που προκειται να συναφθεί μεταξύ της Επιτροπής και της Εσθονίας σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και σύμφωνα με αυτήν.
- (62) Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 2021 θα πρέπει επομένως να τροποποιηθεί αναλόγως. Για λόγους σαφήνειας, το παράρτημα της εν λόγω εκτελεστικής απόφασης θα πρέπει να αντικατασταθεί εξ ολοκλήρου,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

¹ Οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

Άρθρο 1

Η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 2021 για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Εσθονίας τροποποιείται ως εξής:

- 1) το άρθρο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 1

Έγκριση της αξιολόγησης του ΣΑΑ

Εγκρίνεται η αξιολόγηση του τροποποιημένου ΣΑΑ της Εσθονίας με βάση τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Οι μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα στο πλαίσιο του ΣΑΑ, οι ρυθμίσεις και το χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης και υλοποίησης του ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών οροσήμων και στόχων, οι σχετικοί δείκτες εκπλήρωσης των προβλεπόμενων οροσήμων και στόχων, καθώς και οι ρυθμίσεις για την παροχή πλήρους πρόσβασης της Επιτροπής στα σχετικά δεδομένα τεκμηρίωσης καθορίζονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.»

2) στο άρθρο 2, οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Εσθονίας χρηματοδοτική συνεισφορά με τη μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης ύψους 953 184 800 EUR*. Η εν λόγω συνεισφορά περιλαμβάνει:

1. ποσό ύψους 759 545 893 EUR που διατίθεται για νομική δέσμευση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022·
 2. ποσό ύψους 103 725 738 EUR που διατίθεται για νομική δέσμευση από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως την 31η Δεκεμβρίου 2023·
 3. ποσό ύψους 83 297 553 EUR**, σύμφωνα με το άρθρο 21α παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, αποκλειστικά για τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 21γ του εν λόγω κανονισμού, με εξαίρεση τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 21γ παράγραφος 3 στοιχείο α)·
 4. ποσό ύψους 6 615 616 EUR, το οποίο μεταφέρθηκε από το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit προς τον μηχανισμό.
2. Η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης διατίθεται από την Επιτροπή στην Εσθονία σε δόσεις σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης. Ποσό ύψους 126 008 898 EUR διατίθεται ως προχρηματοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

Ποσό ύψους 17 982 634 EUR διατίθεται ως προχρηματοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 21δ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Η προχρηματοδότηση μπορεί να εκταμιευθεί από την Επιτροπή σε έως και δύο δόσεις.

Η προχρηματοδότηση και οι δόσεις μπορούν να εκταμιευθούν από την Επιτροπή εφάπαξ ή σε περισσότερες τμηματικές καταβολές. Το ύψος των τμηματικών καταβολών εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης.

* Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη χρηματοδοτική κατανομή μετά την αφαίρεση του αναλογικού μεριδίου της Εσθονίας στις δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που καθορίζεται στο άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού.

** Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη χρηματοδοτική κατανομή μετά την αφαίρεση του αναλογικού μεριδίου της Εσθονίας στις δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.»

- 3) το παράρτημα αντικαθίσταται από το κείμενο που περιέχεται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Εσθονίας.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο/Η Πρόεδρος